

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap
Geografi
Kursplan

Beslut om inrättande av kursen

Kursplanen är fastställd av Fakultetsnämnden vid Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap, 2013-03-05 och gäller från höstterminen 2013 vid Karlstads universitet.

Kurskod: GEGAD2

Geografi med didaktisk inriktning, 30.0 hp

(Geography and Geography Education, 30.0 ECTS Credits)

Utbildningsnivå: grundnivå

Successiv fördjupning: G1N (Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav)

Undervisningsspråk

Undervisningen sker i huvudsak på svenska. Inslag av undervisning på engelska kan förekomma.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt antingen

- områdesbehörighet A6 b (Matematik 2a alternativt Matematik 2b alternativt Matematik 2c, Naturkunskap 1b alternativt Naturkunskap 1a1 + 1a2, Samhällskunskap 1b alternativt Samhällskunskap 1a1 + 1a2) med undantag för Naturkunskap eller

- områdesbehörighet 6 b (Engelska B, Matematik B, Naturkunskap A, Samhällskunskap A) med undantag för Naturkunskap.

Huvudområde

GGA (Geografi)

Lärandemål

Kursens syfte är att studenten skall utveckla goda och för läraryrket relevanta kunskaper i geografi och om lärande i geografi. Med utgångspunkt i ämneskunskaper och ämnesdidaktik skall studenten utveckla färdigheter att stimulera skolelever till att förstå och samverka med sin omvärld.

Delkurs 1: Geografen och världen, 5 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. beskriva hur omvärldsuppfattningar växer fram, hur de har omskapats genom historien och olika faktorer betydelse för deras ständiga föränderlighet,
2. identifiera de övergripande linjerna i geografiämnets idé- och metodhistoria,
3. redogöra för centrala geografiska begrepp och perspektiv och
4. ge exempel på hur geografikunskaper har och kan tillämpas i samhället och de fält där geografer idag är verksamma.

Delkurs 2: Landskap, naturresurser och människan, 8,5hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. beskriva hur människans levnadsvillkor påverkas av naturförutsättningar som klimat, berggrund, jordar, hav och vegetation samt relaterade naturresurser,
2. beskriva de krafter som bygger upp eller bryter ned och därmed ständigt förändrar jordytan över olika tidshorisonter,
3. redogöra översiktligt för huvudtyperna av väder och klimat i världen,
4. beskriva exempel på naturkatastrofer och deras följder för människa och miljö i ett globalt perspektiv och
5. ge exempel på och förklara nutida och historiska samband mellan jordbrukssystem och landskap nationellt och globalt.

Delkurs 3: Befolkning, Staden, samhället och sårbarhet, 8,5 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. redogöra för grundläggande begrepp, mönster och processer inom befolkningsgeografi, socialgeografi och ekonomisk geografi,
2. ge exempel på hur staden kan fungera som livsmiljöer, från globala världsstäder till nationella småstäder och beskriva pågående förändringsprocesser i olika typer av städer,
3. beskriva hur produktion, konsumtion, handel och transporter formar dagens globala ekonomi och
4. identifiera centrala aspekter i samhällets sårbarhet inför naturgivna risker och klimatförändringar samt relatera detta till samhällsplanering och förutsättningar för en hållbar utveckling.

Delkurs 4: Geografilärares didaktiska perspektiv och verktyg, 8 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. beskriva geografiämnets skoltradition och innehållet i gällande kursplaner samt utveckla en förståelse för hur geografisk kunskap kan relateras till undervisning, lärande och barn och ungas geografier,
2. beskriva principer för bedömning av kunskap i förhållande till nuvarande kursplans krav i geografiämnet men också mera generellt analysera principer för olika teorier om att mäta kunskap,
3. problematisera och tillämpa olika modeller och perspektiv för att tematisera geografisk data av vikt för yrket,
4. redogöra för principer hur kartor fungerar och kunna använda olika typer av kartor som didaktiska redskap och
5. tillämpa geografiska verktyg inom informations- och kommunikationsteknologi (IKT) av vikt för det kommande yrket.

Kursens huvudsakliga innehåll

Delkurs 1: Geografen och världen, 5 hp

Delkursen behandlar hur människors omvärldsuppfattningar har utvecklats och framträder idag. I fokus är geografiska perspektiv på människans skiftande bilder av sig och sin omvärld och delkursen avser att ge en grund i ämnets idéhistoria. Med utgångspunkt i två illustrerande case behandlas centrala geografiska begrepp som rum, plats, landskap, skala samt hållbar utveckling, och olika faktorer betydelse för hur vi uppfattar och beskriver världen problematiseras. Delkursen ger också en introduktion till på vilket sätt geografisk kunskap tillämpas inom olika verksamhetsfält i samhället idag.

Delkurs 2: Landskap, naturresurser och människan, 8,5 hp

Kursen innehåller kunskap om världens livsmiljöer ur ett helhetsperspektiv samt om hur människans levnadsvillkor påverkas av naturförutsättningarna. Kursen bygger på såväl svenska som globala exempel. Jordytans utformning och förändringar genom naturens uppbyggande och nedbrytande krafter samt genom människans mark- och resursutnyttjande behandlas, liksom jordens klimat- och vegetationszoner samt vattnets kretslopp. En problematisering görs av världshaven som energi- och födoresurs för människan och som en länk i det globala klimatsystemet. Människans utsatthet för naturkrafter beroende på geografisk hemvist i världen sätts i samband med förekomst av geologiska och klimatrelaterade katastrofhändelser. Historiska och nutida samhällens landskapsutnyttjande i form av livsmedelsförsörjning och jordbruk relateras till de konkreta kulturlandskap som formats. Delar av studierna genomförs som exkursioner och praktiska fältövningar.

Delkurs 3: Befolkning, Staden, samhället och sårbarhet, 8,5 hp

Delkursen tar upp grundläggande kunskaper om hur tekniska, socio-kulturella, ekonomiska och politiska drivkrafter påverkar levnadsvillkor och rumslig struktur i olika samhällen i världen. Vidare behandlas frågor kring hållbar utveckling, samhällets sårbarhet och samhällsplanering med tillämpningar kring energiförsörjning och effekter av klimatförändringar. Befolkningens fördelning och förändring såväl nationellt som globalt relateras till grundläggande demografiska faktorer och olika bebyggelsestrukturer i stad och land. Särskilt behandlas urbana förändringsprocesser och urbaniseringsprocesser i perspektivet av ett hållbart samhälle. Vidare behandlas faktorer som påverkar produktionens och konsumtionens organisering, lokalisering och resursutnyttjande, samt hur den globala geografiska arbetsdelningen formar handel, investeringar och beroenden.

Delkurs 4: Geografilärarens didaktiska perspektiv och verktyg, 8 hp

Delkursen läses som en strimma genom delkurs 1-3 och innehåller tre moment. Enskilda temata är anpassade till den lärarens undervisningsnivå.

Moment 1: Geografilärarens kunskapstraditioner och grunder för bedömning i ämnet

Studenten utvecklar under momentet en överblick över den ämnesdidaktiska kunskapstraditionen i geografiämnet. Här tas skolgeografins utformning över tiden och dess förhållande till geografins vetenskapliga perspektiv och innehållet i dagens kursplaner upp. I momentet ingår också en problematisering av geografisk kunskap i förhållande till såväl undervisning och lärande som barn och ungas geografier. Momentet syftar också till att ge geografiläraren goda och för yrket relevanta kunskaper i frågor som berör bedömning av kunskap och betygsättning i geografiämnet.

Moment 2: Kartan som verktyg för geografiläraren och geografilärarens IKT redskap

Momentet behandlar för den blivande geografiläraren relevanta kunskaper i att använda kartan som didaktiskt redskap. Momentet innehåller vidare kunskaper om hur man hanterar geografisk data med hjälp av Geografiska informationssystem (GIS) och Globala navigationssatellitssystem t.ex. GPS, särskilt i form av fältstudier. Studenten skall också lära sig använda geografisk data som finns tillgängligt på internet i form av exempelvis digitala karttjänster, Google Earth och satellitbilder.

Moment 3: Att tematisera världen

Studenten utvecklar under momentet för yrket relevant kunskap om hur olika modeller och perspektiv kan användas för att tematisera världen. I detta ingår traditionella regionalgeografiska modeller och perspektiv men också relationella former av tematiseringar efter parametrar som exempelvis miljöresursutnyttjande, hälsa, handel, sociala flöden och naturförutsättningar. Genom tillämpningar problematiseras olika modeller för att tematisera geografiska data i förhållande till innehållet i delkurserna 2 och 3.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

Följande delar utgör grunden för examination och är därför obligatoriska:

Delkurs 1: Geografen och världen, 5 hp

- Mål 1, 2 och 3 examineras genom en skriftlig individuell inlämningsuppgift som behandlas vid ett seminarium.
- Mål 3 och 4 examineras genom deltagande i två geografiska case (inkl. två obligatoriska exkursioner) med gruppuppgifter som också seminariebehandlas.

Delkurs 2: Landskap, naturresurser och människan, 8,5 hp

- Samtliga kursmål examineras genom en skriftlig tentamen, genom individuella inlämningsuppgifter samt

genom deltagande i exkursioner/fältövningar.

Delkurs 3: Befolkning, Staden, samhället och sårbarhet, 8,5 hp

- Mål 1-3 examineras genom en skriftlig tentamen, individuella inlämningsuppgifter samt genom deltagande i exkursioner.

- Mål 4 examineras genom en gruppuppgift där Karlstad utgör case kring en problematiserad studie av stadsutveckling, samhällsplanering och klimatförändringar som seminariebehandlas.

Delkurs 4: Geografilärares didaktiska perspektiv och verktyg, 8 hp

- Mål 1-3 examineras genom medverkan vid tre individuella inlämningsuppgifter som seminariebehandlas.

- Mål 4-5 examineras genom en serie laborationer och gruppövningar.

I samtliga examinationsmoment bedöms varje students prestation individuellt.

Betyg

Kursen bedöms med någon av betygsgraderna Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U). För betyget Väl godkänd på hel kurs krävs Väl godkänd på minst tre delkurser.

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas med hjälp av skriftlig kursvärdering och/eller kursvärderingsdiskussioner. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis erhålls på begäran av studenten.

Övrigt

Studenter som påbörjat en utbildning enligt den studieordning som började gälla 1993-07-01 skall fullfölja sina studier enligt den utbildningsplan de är antagna till.

Om de vid studiernas slut vill få ut ett kursbevis eller examensbevis enligt den nya studieordningen, som trädde i kraft 2007-07-01, skall de prövas mot de kriterier som karakteriserar denna studieordning.

Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Vissa kostnader för exkursioner kommer att tas ut av studenterna.

Karlstads universitet 651 88 Karlstad
Tfn 054-700 10 00 Fax 054-700 14 60
information@kau.se www.kau.se